

Мовчанський монастир Мовчанський монастир було засновано наприкінці XVI ст., вихідцями із Софонівської Мовчанської пустині, що знаходиться недалеко від Путивля. Монастир служив могутньою фортецею, в якій неодноразово знаходили собі прикриття ченці монастиря та місцеві жителі.

На початку XVII ст. Лжедмитрій використовує монастир, як свою резиденцію. Саме в цей час було побудовано собор Різдва Богородиці та інші культові споруди.

Собор Різдва Пресвятої є досить унікальним, адже окрім культової функції він виконував ще й оборонну функцію. З появою собору, удосконалилась система фортифікації монастиря, в результаті чого монастир став ще більш неприступним. Собор представляє собою двоповерхову будівлю, яка складається з окремих частин: собору, приділу та вівтаря, що з'єднуються разом. Ця композиція є справді рідкісна, унікальна та неповторна для української архітектури.

Біля собору знаходиться також дзвіниця, церква Іоанна Хрестителя, корпус настоятеля, трапезна, Татарська вежа та келії.

Під час громадянської війни в монастирі виникла пожежа, в результаті якої будівля сильно постраждала, але вже в середині XVII ст.. тут були проведені ремонтні та реставраційні роботи.

Впродовж декількох століть в монастирі знаходився склад з порохом та арсенал. Тільки з XIX ст.. монастир почав виконувати лише культову функцію.

Головною святинею монастиря є Мовчанська ікона Божої Матері.

В другій половині XIX ст. на основі зруйнованих фортечних стін та башт будують церкву Іоанна Предтечі в російсько-візантійському стилі. Згодом церкву надбудували, в результаті цього було втрачено первісний вигляд собору.

В першій половині XX ст.. монастир було закрито. Приміщення монастиря використовували як дитячий будинок, сільське профтехучилище та військовий завод. Діяльність цих закладів довела чудову пам'ятку архітектури до катастрофічного стану. З 1960 року в монастирі ведуться реставраційні роботи, а вже через 17 років тут було створено Державний історико-культурний заповідник.

У 1991 році монастир було передано Українській Православній Церкві, яка почала відроджувати цю чудову та унікальну святиню.

Сьогодні, монастир поступово стає духовним центром регіону.